

Nastavni zavod za javno zdravstvo Splitsko-dalmatinske županije

Služba za javno zdravstvo i promicanje zdravlja

**Odjel za ocjenu zdravstvenog stanja stanovništva, organizaciju, rad zdravstva i
medicinsku demografiju**

**Izvješće o pobačajima
za Splitsko-dalmatinsku županiju
u 2018. godini**

Autor:

Dr. sc. Ivana Marasović Šušnjara, dr. med., spec. javnog zdravstva

Suradnici:

Dr. sc. Marijana Mijaković, prof. fizike

Lidija Bikić, zdrav. tehničar

Ivana Marasović, referent

Split, 2020.

U izvješću su prikazani i analizirani podaci o pobačajima u Splitsko-dalmatinskoj županiji u 2018. godini. Izvor podataka o pobačajima su isključivo bolnice (u Splitsko-dalmatinskoj županiji Klinički bolnički centar Split) jer se sukladno zakonskim propisima, svim ženama s pobačajem zdravstvena zaštita pruža isključivo u stacionarnim zdravstvenim ustanovama.

Prijave za sve vrste pobačaja se dostavljaju u Nacionalni javnozdravstveni informacijski sustav, a prema šifrniku Međunarodne klasifikacije bolesti Svjetske zdravstvene organizacije (SZO) – deseta revizija (MKB-10) u trudnoću završenu pobačajem ubraja se:

O00 Izvanmaternična trudnoća

O00.0 Abdominalna trudnoća

O00.1 Tubarna trudnoća

O00.2 Ovarijalna trudnoća

O00.8 Ostale izvanmaternične trudnoće

O00.9 Izvanmaternična trudnoća, nespecificirana

O01 Mola hydatidosa (hidatidozna mola)

O01.0 Klasična hidatidozna mola

O01.1 Nepotpuna i parcijalna hidatidozna mola

O01.9 Hidatidozna mola, nespecificirana

O02 Ostali abnormalni produkti začeća

O02.0 Odumrlo jajašce i nehidatidozna mola

O02.1 Neostvareni pobačaj (missed abortion) (abortus retentus)

O02.8 Ostali specificirani abnormalni produkti začeća

O02.9 Abnormalni produkt začeća, nespecificiran

O03 Spontani pobačaj

O04 Legalno induciran (medicinski) pobačaj

O05 Ostali pobačaj

O06 Nespecificirani pobačaj

O07 Neuspjeh pokušaja pobačaja

Osim pobačaja, prijavljuju se i komplikacije nakon pobačaja i izvanmaternične i molarne trudnoće (O08).

Prema Zakonu o zdravstvenim mjerama za ostvarivanje prava na slobodno odlučivanje o rađanju djece, čl. 15 st. 2 u Republici Hrvatskoj (RH) žena može legalno izvršiti pobačaj bez dozvole komisije, ukoliko se radi o trudnoći koja traje do 10 tjedana. Prema istom Zakonu, pobačaj se može obaviti u samo za to ovlaštenim stacionarnim zdravstvenim ustanovama.

Tijekom 2018. godine bilo je prijavljeno 473 pobačaja žena s prebivalištem u Splitsko-dalmatinskoj županiji (SDŽ), 6,7% od ukupnog broja evidentiranih pobačaja u Republici Hrvatskoj (N=7.064) (Tablica 1), što je nešto više u odnosu na prethodnu godinu 2017. godinu (N=466) (Slika 1, Tablica 2). Legalno induciranih pobačaja (O04) je bilo 53 ili 11,2% od ukupnog broja. Zabilježeno je 109 spontanih pobačaja (O03) (23,0%) (Slika 2). Udio ostalih pobačaja (O00 Izvanmaternična trudnoća, O01 Mola hydatidosa, O02 Ostali abnormalni produkti začeća, O05 Ostali pobačaji i O06 Nespecificirani pobačaj) iznosio je 65,8% (311) (Tablica 2).

Iz KBC Split prijavljeno je u 2018. godini ukupno 474 pobačaja od kojih se 423 (89,24%) odnosilo na stanovnice Splitsko-dalmatinske županije (Tablica 3). Legalno induciranih pobačaja (O04) je bilo 24 ili 5,67%. Zabilježeno je 119 spontanih pobačaja (O03) (25,11%) (Slika 3). Udio preostalih pobačaja (O00 Izvanmaternična trudnoća, O01 Mola hydatidosa, O02 Ostali abnormalni produkti začeća, O05 Ostali pobačaji i O06 Nespecificirani pobačaj) iznosio je 69,83% (331) (Tablica 3).

Tri četvrtine pobačaja prijavljenih iz KBC Split u 2018. godini se dogodilo tijekom prvih deset tjedana. (Tablica 4).

Nešto manje od polovice broja žena s prijavljenim pobačajem iz KBC Split u 2018. godini nije imalo živorođene djece (42,19%) (Tablica 5).

Zbog komplikacija uzrokovanih pobačajem iz KBC Split u 2017. godini je prijavljeno 15 hospitalizacija s učestalosti od 31,65/1.000 prijavljenih pobačaja dok smrtnih ishoda nije zabilježeno (Tablica 6).

Legalno inducirani pobačaj (O04) uključuje legalni i terapijski pobačaj, odnosno može biti učinjen: na zahtjev žene, prethodno utvrđene malformacije ploda, ugroženog zdravlja majke te drugih zakonom utvrđenih razloga. U 2018. godini u KBC Split bilo je 25 legalno induciranih pobačaja (3 je bilo na zahtjev žene, 8 zbog prethodno utvrđenih malformacija ploda, a kod 16 namjera je nepoznata) (Slika 4). Što se tiče dobi dva legalno inducirana pobačaja bila su u žena mlađih od 20 godina (Slika 5). Među ženama s legalno induciranim pobačajima (njih 25) nešto više je onih sa živorođenom djecom (14; 56%) i to u dobi su od 25 do 34 godine (10; 40%) (Slika 5). Što se tiče bračnog statusa, većina žena koje su se odlučile na namjerni prekid trudnoće bile su udane, njih 16 (64%) (Slika 6). Žene koje su učinile legalno inducirani pobačaj na zahtjev (njih 3) nisu koristile kontracepciju.

Inače, stopa evidentiranih legalno induciranih pobačaja prema županiji prebivališta žene za Splitsko-dalmatinsku županiju u 2018. iznosila je 53,78/100.000 žena fertile dobi i bila je najniža među županijama u Republici Hrvatskoj (najviša je zabilježena u Karlovačkoj županiji 554,50/100.000 žena fertile dobi).

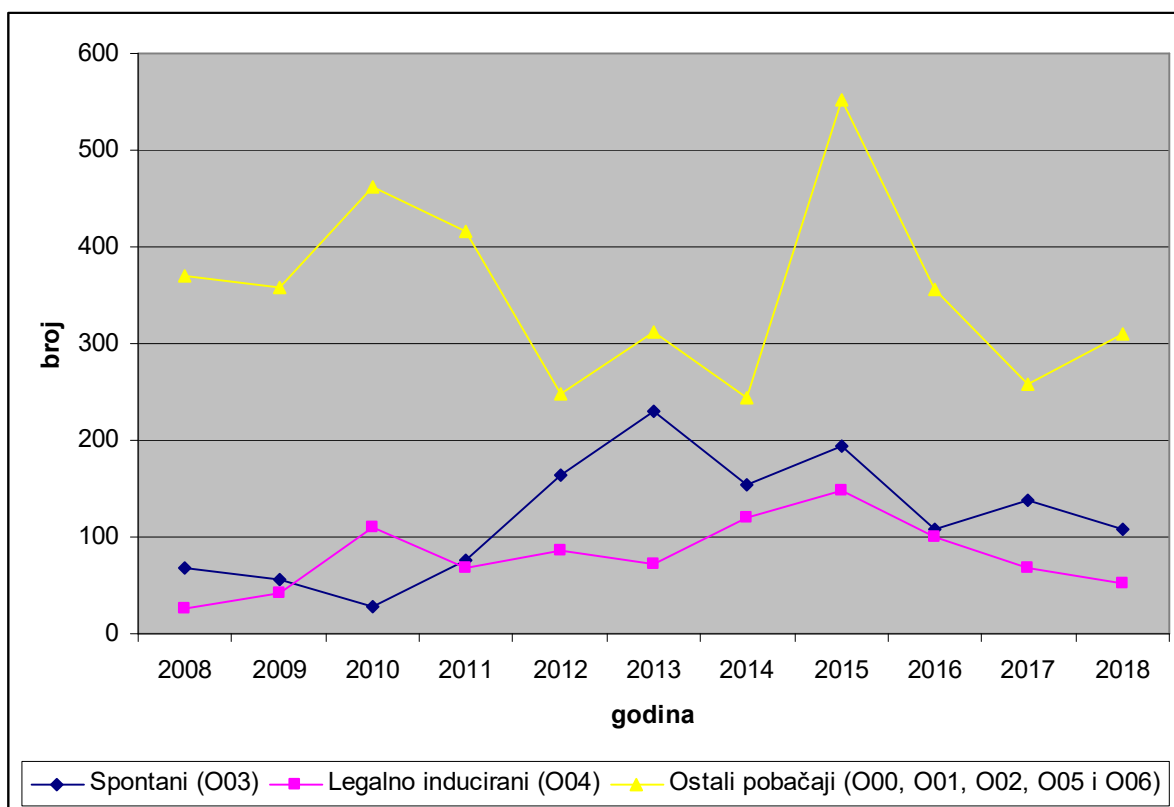
Prema podacima Svjetske zdravstvene organizacije, RH ima nižu stopu prijavljenih legalno induciranih pobačaja na 1.000 živorođenih od susjednih zemalja i prosjeka Europske unije, ali trend smanjenja stope se prati u svim navedenim zemljama (Slika 7).

Tablica 1. POBAČAJI U ŽENA S PREBIVALIŠTEM U SPLITSKO-DALMATINSKOJ ŽUPANIJU TE REPUBLICI HRVATSKOJ PREMA POJEDINIM VRSTAMA ZABILJEŽENIM U STACIONARNIM USTANOVAMA U REPUBLICI HRVATSKOJ U 2018. GODINI

	Broj prekida trudnoće, ukupno*	OD TOGA					
		Spontani (O03)	%	Legalno inducirani (O04)	%	Ostali prekidi trudnoće (O00, O01, O02, O05 i O06)	%
SDŽ	473	109	23,0	53	11,2	311	65,8
RH	7.064	1.288	18,2	2.558	36,2	3.218	45,6

Izvor podataka: Hrvatski zavod za javno zdravstvo

* Navedeni broj se odnosi na zbroj pobačaja prijavljenih putem individualne prijave pobačaja te pobačaja evidentiranih u Bazi hospitalizacija, ali za koje individualne prijave, unatoč zakonskoj osnovi nisu poslone.

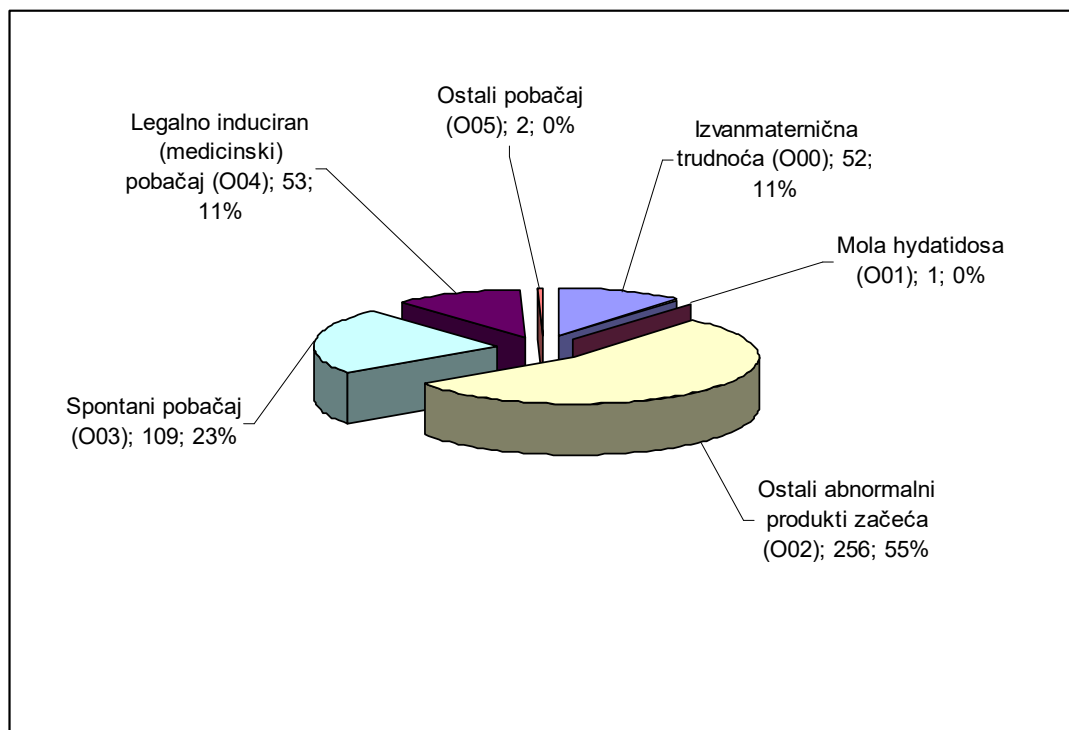
Slika 1. KRETANJE BROJA SPONTANIH (O03), LEGALNO INDUCIRANIH(O04) TE OSTALIH POBAČAJA (O00,O01, O02, O05 I O06) U ŽENA S PREBIVALIŠTEM U SPLITSKO-DALMATINSKOJ ŽUPANIJU U RAZDOBLJU OD 2008. DO 2018. GODINE

Izvor podataka: Hrvatski zavod za javno zdravstvo

Tablica 2. POBAČAJI U ŽENA S PREBIVALIŠTEM U SPLITSKO-DALMATINSKOJ ŽUPANIJU PREMA POJEDINIM VRSTAMA ZABILJEŽENIM U STACIONARNIM USTANOVAMA U REPUBLICI HRVATSKOJ U RAZDOBLJU OD 2008. DO 2018. GODINE (N=473)

Godina	Broj prekida trudnoće, ukupno	OD TOGA					
		Spontani (O03)	%	Legalno inducirani (O04)	%	Ostali prekidi trudnoće (O00, O01, O02, O05 i O06)	%
2008.	464	68	14,7	26	5,6	370	79,7
2009.	459	57	12,4	43	9,4	359	78,2
2010.	601	28	4,7	110	18,3	463	77,0
2011.	561	76	13,5	69	12,3	416	74,2
2012.	499	164	32,9	86	17,2	249	49,9
2013.	614	230	37,5	72	11,7	312	50,8
2014.	520	155	29,8	121	23,3	244	46,9
2015.	896	195	21,8	148	16,5	553	61,7
2016.	565	108	19,1	100	17,7	357	63,2
2017.	466	138	29,6	69	14,8	259	55,6
2018.*	473	109	23,0	53	11,2	311	65,8

Izvor podataka: Hrvatski zavod za javno zdravstvo

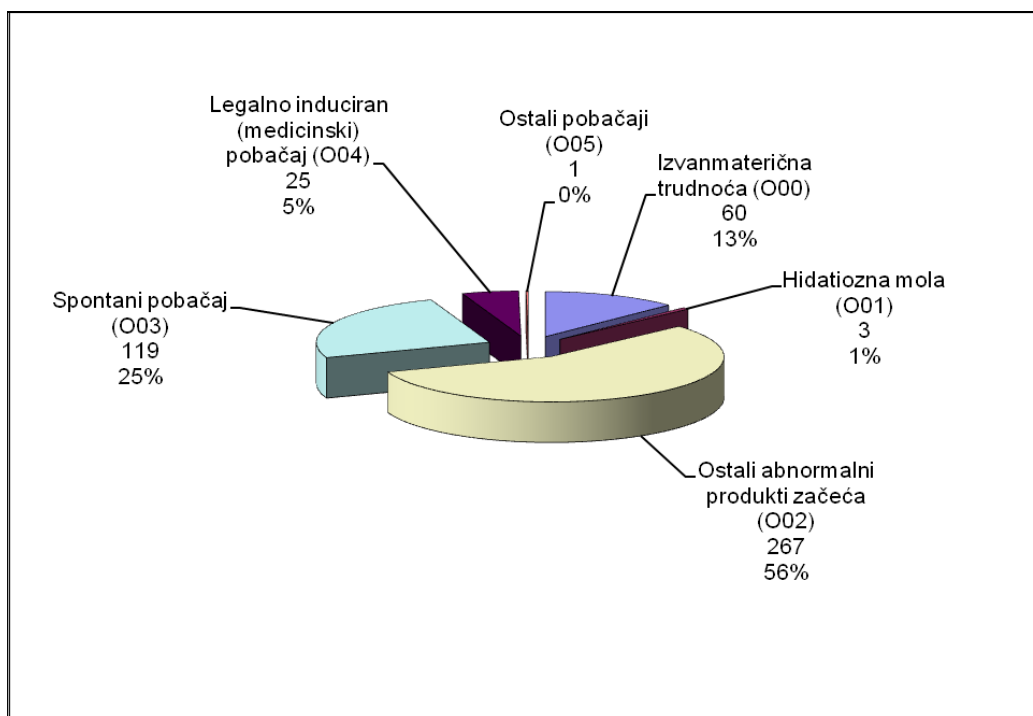
Slika 2. BROJ I UDIO POJEDINIH VRSTA POBAČAJA U UKUPNOM BROJU POBAČAJA U ŽENA S PREBIVALIŠTEM U SPLITSKO-DALMATINSKOJ ŽUPANIJU U 2018. GODINI (N=473)

Izvor podataka: Hrvatski zavod za javno zdravstvo

Tablica 3. BROJ POBAČAJA U KBC SPLIT PREMA PREBIVALIŠTU ŽENE I VRSTI POBAČAJA U 2018. GODINI (N=474)

VRSTA POBAČAJA (MKB-10)	Splitsko-dalmatinska županija	Ostale županije	Ostale države	Ukupno
Spontani (O03)	100 (23,64%)	9 (24,33%)	10 (%)	119 (25,11%)
Legalno inducirani (O04)	24 (5,67%)	1 2,70(%)	0 (%)	25 (5,27%)
Ostali prekidi trudnoće (O00, O01, O02, O05 i O06)	299 (70,69%)	27 (72,97%)	4 (%)	330 (69,62%)
UKUPNO	423 (100%)	37 (100%)	14 (100%)	474 (100%)

Izvor: Hrvatski zavod za javno zdravstvo

Slika 3. BROJ I UDIO POJEDINIH VRSTA POBAČAJA U UKUPNOM BROJU POBAČAJA U KBC SPLIT U 2018. GODINI (N=474)

Izvor podataka: Hrvatski zavod za javno zdravstvo

Tablica 4. POBAČAJI PREMA STAROSTI PLODA U TJEDNIMA U KBC SPLITU 2018. GODINI (N=474)

		Izvanmaternična trudnoća (O00)	Hidatodozna mola (O01)	Ostali abnormalni produkti začeća (O02)	Spontani pobačaj (O03)	Legalno inducirani pobačaj (O04)	Ostali pobačaji (O05)	Nespecificirani pobačaji (O06)	Ukupno
Starost ploda u tjednima	0-10	52	2	198	83	16	5	0	356
	11-12	0	0	34	14	1	0	0	49
	13-14	0	0	10	8	2	0	0	20
	15-16	1	0	9	4	1	0	0	15
	17+	0	1	16	9	5	0	0	31
	Nepoznato	0	0	1	1	0	1	0	3
Ukupno		53	3	268	119	25	6	0	474

Izvor: Hrvatski zavod za javno zdravstvo

Tablica 5. BROJ ŽENA S UKUPNIM POBAČAJIMA PREMA BROJU ŽIVOROĐENE DJECE U KBC SPLIT U 2018. GODINI

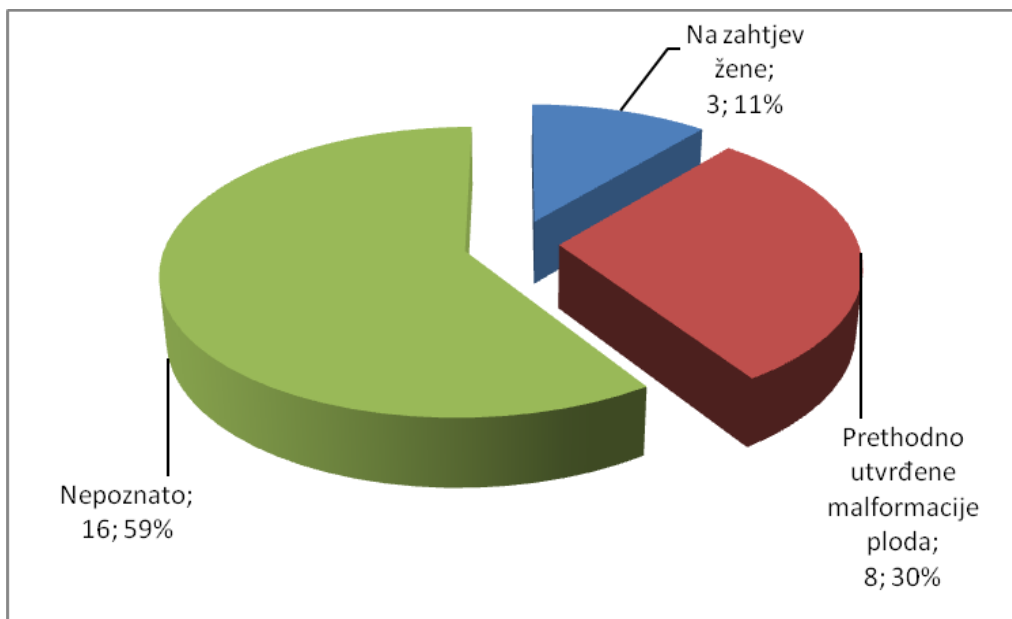
Godina	BROJ ŽIVOROĐENE DJECE								
	Ukupno	0	1	2	3	4	5	6	Nepoznato
2018.	474	200	149	83	25	9	3	1	4
	100%	42,19%	31,43%	17,51%	5,27%	1,90%	0,63%	0,21%	0,84%

Izvor podataka: Hrvatski zavod za javno zdravstvo

Tablica 6. BROJ POBAČAJA ZABILJEŽENIH U KBC SPLIT, BOLNIČKIH OTPUSTA ZBOG NJIHOVIH KOMPLIKACIJA I ZABILJEŽENIH SMRTI OD NJIHOVIH POSLJEDICA U 2018. GODINI

Godina	Ukupno pobačaja (O00-O06)	Broj hospitalizacija zbog komplikacija (O08)		Umrlih od posljedica pobačaja (O00-O08)
		Broj	%	
2018.	474	15	3,16	-

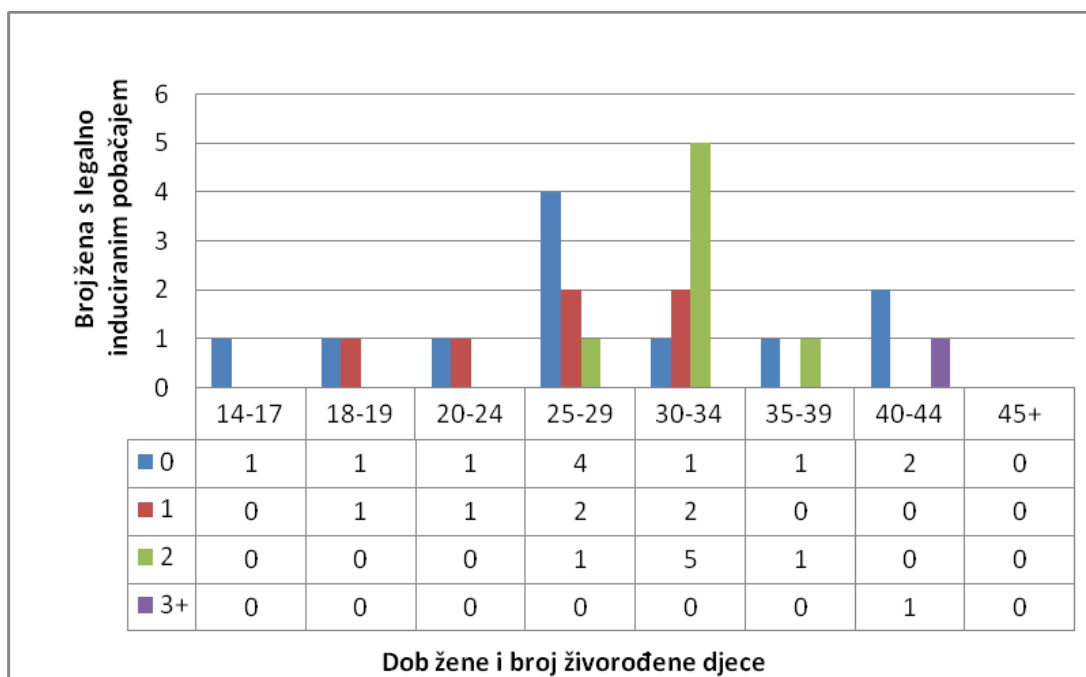
Izvor podataka: Hrvatski zavod za javno zdravstvo

Slika 4. RAZLOZI ZA LEGALNO INDUCIRANE POBAČAJE* U KBC SPLIT U 2018. GODINI (N=25)

* Navedeni broj se odnosi na broj legalno induciranih pobačaja prijavljenih putem individualne prijave pobačaja.

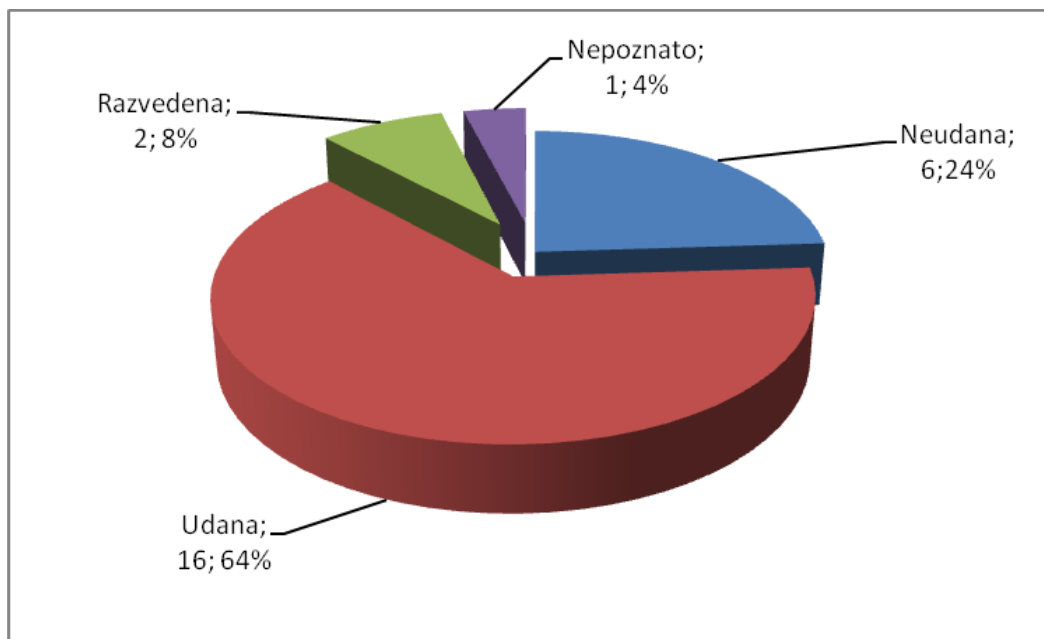
Izvor podataka: Hrvatski zavod za javno zdravstvo

Slika 5. BROJ ŽENA S LEGALNO INDUCIRANIM POBAČAJEM (O04) PREMA DOBI I BROJU ŽIVOROĐENE DJECE U KBC SPLIT, 2018. GODINA

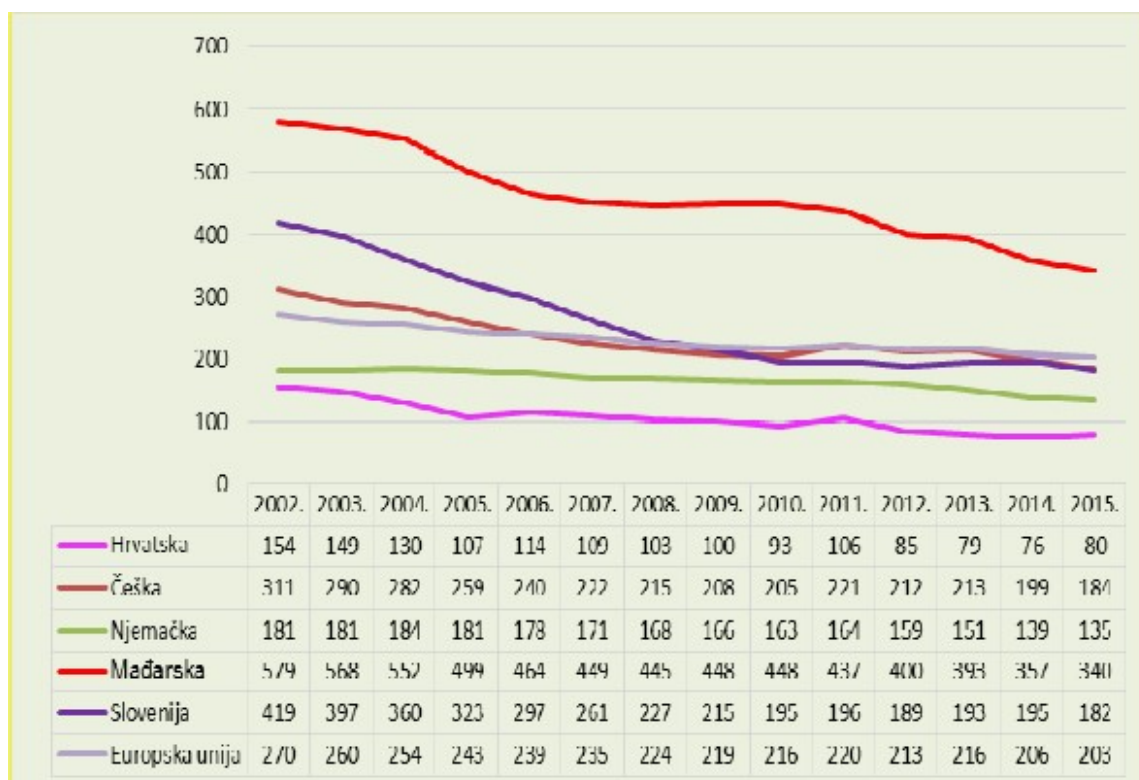
Izvor podataka: Hrvatski zavod za javno zdravstvo

Slika 6. BRAČNI STATUS ŽENA S LEGALNO INDUCIRANIM POBAČAJEM U KBC SPLIT, 2018. GODINA

Izvor podataka: Hrvatski zavod za javno zdravstvo

Slika 7. USPOREDBA BROJA LEGALNO INDUCIRANIH POBAČAJA NA 1.000 ŽIVOROĐENIH U REPUBLICI HRVATSKOJ I ODABRANIM EUROPSKIM ZEMLJAMA

Izvor: POBAČAJI U ZDRAVSTVENIM USTANOVAMA U HRVATSKOJ 2018. GODINE. HZJZ, 2019